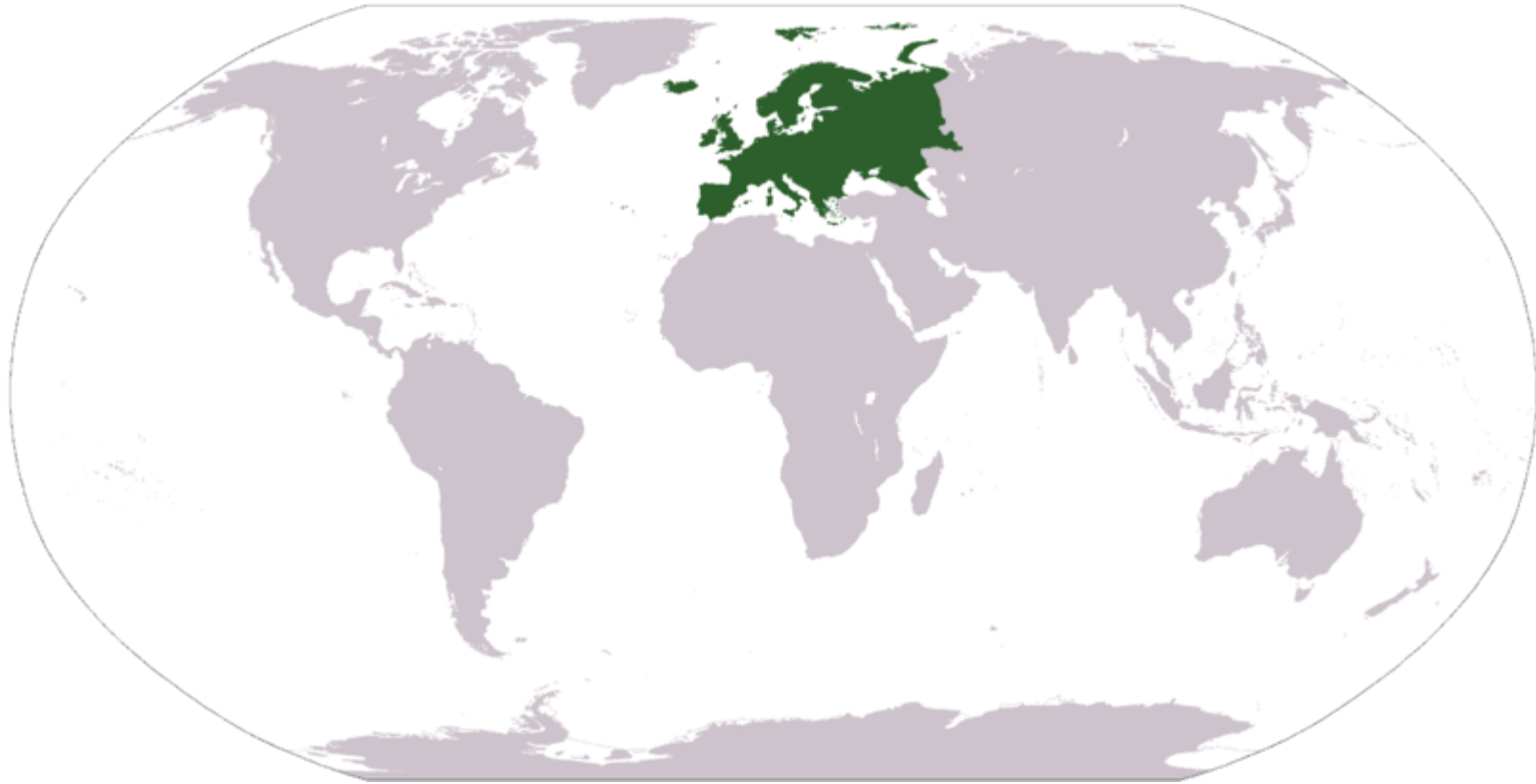

Evropa

světadíl, ve kterém žijeme

Evropa ve světě

Základní info

- Název odvozen od akkadského slova „ereb“ = západ Slunce (obrovský poloostrov dvojkontinentu Eurasie)
- druhý nejmenší světadíl (asi 10 180 000 km²)
- druhý nejhustěji zalidněný (asi 72 obyvatel/km²), takže asi 718 000 000 obyvatel Evropy představuje asi 9,6% podíl na světové populaci (2009)
- Přes hlavních 60 jazyků, až 218 jazyků
- **Podíl rozlohy souše: 7%**
- **Podíl rozlohy celého povrchu Země: 2%**
- **Nejvyšší hora:** Mont Blanc - 4 807 m
- **Nejdelší řeka:** Volha - 3 531 km (Rusko)

Evropská nej....

- **Největší ostrov:** Velká Británie - 213 325 km²
- **Největší jezero:** Ladožské (Rusko) - 18 135 km²
- **Největší činná sopka:** Etna 3 323 m (Itálie)
- **Největší poloostrov:** Skandinávský - 774 000 km²
- **Nejlidnatější stát:** Rusko - 107 000 000 (Evropská část)
- **Největší stát:** Rusko - 3 955 800 km² (Evropská část)

Hranice Evropy

- Evropy je jednak přirozená mořská a jednak na východě čistě konvenční. Východní hranice mezi Evropou a Asií vede od Bajdarackého zálivu po východním úpatí uralské soustavy a dále po toku řeky Uralu (preferuje se) nebo Emby ke Kaspickému moři. Dále vede po jeho severním pobřeží a po toku řek Kumy a Manyče mezi Kaspickým a Černým mořem. Od Rostova na Donu vede středem Azovského moře, Kerčským průlivem prochází do Černého moře. Dále probíhá úžinami Bospor, Marmarským mořem a Dardanelami do Egejského moře.

Absolutní krajní body Evropy

- na severu mys [Fligeli](#) v [Zemi Františka Josefa](#) (81°51' s.š.)
- na jihu ostrov [Gavdhos](#) u [Kréty](#) (34°48' s.š.)
- na západě [Faj Grande](#) na [Azorách](#) (přes 30° z.d.)
- na východě východní úpatí [Polárního Uralu](#) (67°20' v.d.)

Povrch Evropy

- **ostrovny a poloostrovny** tvoří cca jednu třetinu souše. Co se týče vertikální členitosti, průměrná nadmořská výška Evropy je cca **290 m** a jedná se o nejnižší kontinent.
- **Nejvyššími vrcholy** Evropy jsou Mont Blanc (Monte Bianco, 4 807 m)
- **Nejvyšší činnou sopkou** je na pevnině Vesuv (Vesuvio, 1 277 m) a na ostrovech Etna (Mongibello, varianty od 3 263 po 3 340 m).
- **Nejnižšími polohami** jsou vysychající dno Kaspického moře (– 26 m) a poldry v jižním Holandsku (– 5 m).

Povrch Evropy

Vodstvo a reliéf

- Nejdelšími evropskými řekami jsou **Volha** (3 690 km) a **Dunaj** (2 860 km).
- Největšími jezery jsou **Ladožské** (18 130 km²), **Oněžské** (9 750 km²) a **Vänern** (5 440 km²).
- Okrajová moře na kontinentální kůře jsou většinou mělká. Můžeme je rozdělit na vnitrozemská (např. Středozemní, Černé, Baltské, Bílé) a šelfová (Barentsovo, Severní, Irské).
- Pobřeží kontinentální části Evropy je vůbec nejčlenitější ze všech světadílů, dosahuje délky **37 000 km**.
- Největšími poloostrovy jsou **Skandinávský** (774 000 km²), **Pyrenejský** (581 000 km²), **Balkánský** (497 000 km²) a **Apeninský** (155 000 km²).
- Největšími ostrovy jsou **Velká Británie** (216 000 km², spolu s Irskem a dalšími ostrovy vytváří největší souostroví Evropy) a **Island** (103 000 km²).

Velké Evropské řeky

- Don, Dněpr, Dunaj, Pád, Rhône, Ebro, Seina, Temže, Rýn, Labe, Odra a Visla.

Evropa – fyzickogeografická mapa

- **Ostrovny:** Britské o., Island, Irsko, Korsika, Sardinie, Sicílie, Kréta, Kypr, Nová země, Špicberky, Gotland, Öland, Sjælland Mallorca, Sicílie, Korsika, Kréta a Rhodos.
- **Poloostrovny:** Skandinávský, Jutský, Kola, Pyrenejský, Apeninský, Balkánský, Krym, Peloponés
- **Zálivy:** Botnický, Finský, Biskajský
- **Průlivy:** Bospor, Dardanely, La Manche, Giblartarský, Skagerak, Kategat

Evropa - podnebí

- Subpolární pás až subtropický
- Severoatlantický a Norský proud
- Západní Evropa X Východní Evropa

Podnebí

- Velký význam v **regionálním rozložení teplot a srážek** má nad největší částí Evropy **převládající západní proudění vzduchu s častým pronikáním oceánského vzduchu**, ovlivňovaného i teplým mořským **Severoatlantským proudem**.
- Zatímco se na západě mírného pásma uplatňuje vliv oceánu, na východě se mohutně uplatňuje **kontinentální vliv Asie**.
- v subtropickém pásmu (Středomoří) se oceánita a kontinentalita neprojevuje (výjimkou je kontinentálnější Černomoří). Ve středomořské oblasti se uplatňuje **vliv horkých a suchých afrických větrů**.
- Značný vliv na klima Evropy má **rozložení horských pásem a masívů**. Bariéru mezi chladným vzduchem severní Evropy a teplým vzduchem Středomoří vytváří **alpsko-karpatský oblouk**.
- silná variabilitu evropského klimatu. Nedochází k žádným teplotním ani srážkovým extrémům.

Vlivy proudění vzduchu

- V **zimě** je ovlivňována stacionární *islandskou cyklonou, azorskou anticyklonou, asijskou anticyklonou* a **oblastí vysokého tlaku nad Arktidou**.
- **Zimy** jsou ve střední, západní a severní Evropě značně proměnlivé, a to jak v rámci let, tak v rámci měsíců. V některých zimách zasahuje do střední až západní Evropy mrazivý kontinentální vzduch (vlivem výběžku anticyklony se středem na Východoevropskou rovinou).
- Během **jara** slábne vývoj islandské cyklony a asijské anticyklony, zvětšuje se proudění vzduchu od jihu a jihozápadu (rozšiřování anticyklony nad Středozezemním mořem a posun azorské anticyklony k severu).
- V **létě** je islandská cyklona vyvinuta slaběji; největšího rozvoje nabývá azorská anticyklona, jejíž severní okraj se vysunuje až do jižní Evropy. Tropický vzduch anticyklón přináší slunečné a teplé počasí v jižní, střední a západní Evropě.
- Na **podzim** zesiluje pronikání mořského vzduchu z boreálních a severních částí Atlantského oceánu a tím i přenos vláhly do vnitrozemí, jehož povrch se ochlazuje.

Povrch Evropy - vodstvo

- **Oceány:** Severní ledový oceán, Atlantský oceán
- **Moře:** Barentsovo, Norské, Severní, Keltské, Středozemní, Jaderské, Egejské, Černé, Baltské
- **Řeky:** Ural, Volha, Don, Dněpr, Dunaj, Odra, Wisla, Labe, Pád, Tibera, Ebro, Tajo, Rhona, Loira, Seina, Rýn
- **Jezera:** Ladožské, Oněžské, Vanern, Čudské, Balaton

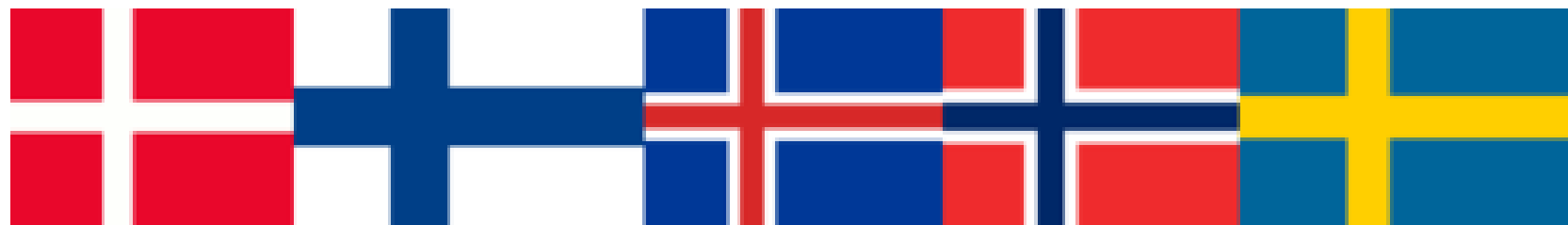
Povrch Evropy - reliéf

- **Nížiny:** Francouzská, Středoevropská, Valašská, Východoevropská rovina, Pádská, Baltská, Finská jezerní plošina
- **Pohoří:** Skandinávské, Pyreneje, Francouzské středohoří, Alpy, Apeniny, Karpaty, Balkánské pohoří

Severní a Západní Evropa

Poznejte vlajky států Severní Evropy

Jihovýchodní Evropa (Balkán)

Jižní Evropa

Střední Evropa

